

Observatoriul este de două ori în
septembra, Miercură și Săptămâna.

Pretiul

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dinsu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimis cu postă în lanțrul monarhiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. său 22 franci, pe 6 luni 5 fl. său 11 franci. — Numeri singuratici se dau căte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diaru politicu, national-economicu si literariu.

Anulu IV.

Nr. 89. — Sibiu, Miercuri 4/16 Novembre.

1881.

Obiceiurile juridice ale poporului român,

2 (Urmare).

Intrebări asupra legaturilor satescii, casnice și de lucruri între tineri.

Domnii, cari voru respunde la intrebările puse mai la vale sub cele trei capete de Satu, Casa și Lucruri, sunt rogati de a avea în vedere:

a) se spuna numele satului, satului, județului, plăsei sau plăiului, unde voru fi vediut ori auditu cele ce povestesc;

b) se arate numele și starea, precum și vîrstă, dacă este betranu sau tineru, barbatu sau femeia, ale acelora ce le-au împărtasit împregiurarea;

c) dacă au aflatu ceva dela unu singuru omu, se mai cercetă și dela alti doi-trei, pentru a se incredintă, că lucrul se petrece în adeveru asia cum s'a spus;

d) se aduca ori-ce dicător, doina sau altu ceva din gură poporului, ce s'ar află în legatura cu obiceiul povestit in respunsu;

e) se dea ori-cătu de multe amerunte asupra fiacarui lucru, dara se lase fără respunsu acele intrebări, in privința carora nu au nici-o sciinția sigura;

f) se se ferăsca de a împărtasi că „obiceiul alu poporului” vreo măsură adusa în satu prin legea cea scrisă de astăzi;

g) se intrebe totudeauna pe satenii, nu numai cum se face acuma, dara si cum isi mai aduc ei aminte că se facea în vremile de demultu;

h) se trimită respunsurile, ori-căte aru fi, multe sau puține, la: „Directiunea generală a Arhivelor Statului în București”.

Cei de astăzi diece, cari voru respunde mai bine decătu ceilalți, voru primi, în semn de recunoștință din partea Ministerului Instrucțiunii publice, totă cartile date la lumina de către acestu Ministeriu, precum: „Archivă istorică” de dn. B. P. Hasdeu, „Anuarul” de V. A. Urechia, „Documentele” lui Eudoxiu Hurmuzachi etc.

I. Satul.

§. 1. Ce deosebire face poporul între satu, catunu, seliste, și alte vorbe cu unu intielesu apropiat de alu acestora?

§. 2. În căte parti se imparte obiceiul întregului pamentu lucratu și nelucratu, ce se cuprinde sub numele de satu, buna-óra: „vatr'a satului, tiarine, lazuri, padure sau braniste” și altele, cu sub-impartările loru?

— și cum le descrie poporul pe fiacare din ele?

§. 3. Omenii din satu se socotesc ei între densii că nescrude?

— sau în ce altu chipu privesc ei legatură ce se află între densii?

§. 4. Cum traiesc satul cu satele invecinate?

— cum le porecesc?

— se intovarasiesc ore mai multe sate pentru vreun lucru ore-care?

— se intembla certe și batai între ele?

— și din ce pricina se intembla acestea?

§. 5. Cine este acela, sau cine sunt acei, cari impacă neintiegerile ce se ivescu în sate invecinate?

— de către cine sunt alesi unii că acestia?

— și dupace felu de obiceiuri sunt indeplinesc ei sarcină loru?

§. 6. Flacaii sau fetele din satu se casatoresc ei într-altu satu?

— și cum sunt priviti atunci, atâtă în satul din care au esit, precum și în satul în care au intrat prin casatoria?

§. 7. Care este parerea satenilor despre orasieni?

— și că ce felu de legaturi, statornice sau vremelnice, au ei cu orasiliu celu mai apropiat?

§. 8. Cum sunt priviti strainii ce mergu să se asiedă în orasii?

§. 9. Cum sunt priviti satenii ce trecu prin satu sau se asiédia acolo?

— și în ce chipu, cu de ameruntulu, se face ospetarea caletorilor sau a musafirilor?*)

§. 10. Ce se intielege pe acolo sub cuventul de strainu?

§. 11. Ce se intielege sub cuventul de crestinu? adeca:

— numai pravoslavnicii sunt numiti astfelii?

— sau și alte credințe creștine?

§. 12. Cari sunt dicătorile sau alte povesci și vorbe pisicătoare despre oameni de altu neam sau de alta lege, buna-óra Nemți, Unguri, Greci, Turci, și asia mai incolo?

§. 13. Ce se intielege sub numele de Ungureanu, dacă sunt Ungureni pe acolo?

— cu ce felu de lucru se indeletnicește acestia?

— sunt ei asediati statornici, ori numai întrăcatu?

— și cum sunt priviti de către satenii pamanteni?

§. 14. Aceeași intrebare despre Rusneci, Bulgari și Serbi?

§. 15. Cum sunt priviti de către poporul Armenii?

— cum sunt priviti Evreii?

— și cum Tiganii?

§. 16. Omenii din satu se impartesc ei în bogati și seraci?

— sau se impartesc ei altfelii cumva?

— și prin ce se deosebesc acestia unii de altii?

§. 17. Cari dintre satenii sunt priviti că cei mai de frunte în satu?

— ce felu de insușiri trebuie să aibă pentru a fi priviti astfelii?

— și prin ce se arată cinstea sau ascultarea ce le dau ceilalți?

§. 18. Ce se intielege între satenii sub cuvintele de „mazilu, postelnicu, vornicu” și altele ce se dau unora dintre ei?

(Va urmă.)

*) Musafiru, cuventu turcescu, usitatu în România, adeca óspe, óspetu.

Red. Obs.

Foisiōra „Observatoriul”.

Divina comedie.

De Dante Alighieri.

Traducere din Italiană de Gr. Sc. Grădișteanu
Dedicată Junimii Române.

(Urmare.)

Infernul.

Cânt II.

Sumariu. Dante se îndoiescă mult de curagiul său și nu se poate crede domn că săntul Petru și Enea dă visită Imperației Umbrelor, fiind în viață. Dar audind că Virgilii este trimis de Beatrice, se încumețesc și îl urmăză.

Dioce se ducea și aerul îmmurgit punea capăt ostenelelor animalelor de pre-pămînt.

Numai eu unul mă preparăm să mă lupt cu nevoile drumului și cu lucrurile duișoare, que va descrie mintea-mi quare nu greșesc.

O muse! o geniu înalt! ajutați-mi acum. O minte quare scrișești que veștiu, aqui se va vedé nobilitatea ta.¹⁾

Eu începui: Poete que mă conduci, veți mai întări daquă vîrtutea mea este de ajuns de tare, quă și mă expui la passul acesta periculos.

Tu dici que tata lui Silviu fiind așa corruptibile, iescinse în secolul nemuritor cu totă simțurile lui.

Ansă daquă inimicul tutelor rellelor, i fu favorabile, cugetând la maltele efecte que aveau să ieșă din el, și la quare și la que,²⁾

Nu se pare unui homu cu înțelegere să fi fost nedemn dă fi ales în Cerul Empireului de părinte al Romei quellei mari și al Imperiului ei.

Și una și altul, voind a dice adeverul, fură decisive

în favoarea locului sănătății, unde șede urmatorul mai marelui Petru.

In astă călătorie despre quare tu îl laudă așa de mult, auți lucruri quare addusseră victoria lui și a mantiei papali.

Appoi se dusse acolo vasul allegorii³⁾, qua să aducă întărire credinței, quare este începutul căii de scăpare.

Dar eu de que să mă duc acolo? Si quine mi-o permit? Eu nu sunt niciu Enea, niciu Paul.

De voiu consimță dar a merge cu tine, mă tem să nu fiă ducerea mea o nebuniă; tu esci înțelept și pricipi mai bine de quătăți pot spune eu.

Si precum quine nu mai voiesc que voiă, și pentru alte cugete și schimbă părerea și renunță cu totul la que a început,

Așa făciu și eu părea cōstă întunecosă: quēci cugetând la altele, mă lăsau de întreprinderea la quare mă decissem atât de rapede.

D'ām înțelles bine vorbele tale, respunse umbra mărinimosului, suffletul teu e coprins de frică,

Quare de multe ori suppune pe homu atât de mult, în quătățile dela întreprinderi honorabile, precum vederea falsă face pe o viață spăriosă să dea în appoi.

Qua să scapi de astă frică, și voiu spune de que veniu, și de quătățile auțiui quānd mă durea de tine.

Eram între quei puși în cumpăna,⁴⁾ și mă chiamă la dēnsa o femeie pré fericită și frumosă într'atât, în quătățile rugău să-mi comandă.

I luciau ochii mai mult de quătățile steaoa,⁵⁾ și încep să-mi dică dulce și bland cu vōcea'i angelică:

O sufflete curtenos din Mantova, a quătățile famă existe și acum pe lume și existe-va quătățile ea,

Amicul meu, iar nu al fortunei întărită pe plaginea deșertă împedicări așa de mari în calie, quătățile de frică să-ntorice în appoi;

Si mă tem să nu se fi retăcut așa, cum ajutorul meu să-i viă tărziu, după quătățile am audiat în cer de dēnsul.

Du-te dar și cu frumosă ta vorbire și cu ver-que va puté să-l scape, ajută'l cum să me pot consola.

Eu quare te trimit sunt Beatrice și viu din un loc, unde doresc a mă întorce;

Amorulu me împinse, și el mă face să-ță vorbesc.

Quând voi fi înainte Domnului, vorbi-vou adesea de tine cu laudă. Tăcăt atunci și appoi începui eu:

O femeie de virtute⁶⁾ prin quare singură genul human întrece ver-que este coprins în cerul cu cercuri mai mice,⁷⁾

Ordinile tale îmi sunt așa de plăcute, în quătățile mi se pare quătățile am întărit deja a le împlini: n'ai nevoie să-mi descoperi mai mult dorința ta.

Dar spune'mi, cum de nu te ai temut să descindi aici josu în centrul aquesta, din locul sublim unde doresci să te întorci?

De quătățile voiesc să scii așa cu de amănuntul, și voiu spune pe scurt, îmi respunse ea, de que nu mă tem să viu aici în intru.

Se cuvine să se téma quineva numai de lucrurile que pot face reu, iar nu de quelle lalte que nu sunt de speriat.

Sunt făcută de Dumnezeu, multămită lui, cum miseria vōstră nu mă poate atinge, niciu flacăra este incendiu a mă arde.

E în cer o femeie binevoitoare, que complângă așa de mult de piedica la quare te trimit, în quătățile ver-que sentință aspră⁸⁾

Astă femeie chiama pe Lucia, și exprimandu-i quererea sa, i disse: fedelul teu are acum nevoie de tine și tăi recomand.

Lucia, inamică a ver-quei crudimi, plecă și disse: Beatrice, lauda adevărată a lui Dumnezeu,

De que nu dai ajutor ellui quare te iubă atât de mult, și pentru tine esă din cetea vulgului.

N'auți duișoare lui plânsete? Nu vedi cum se luptă cu mōrtea pe rīul que este mai teribilă și de quătățile marea?

N'au stat pe lume ființe humane, quare să alerge

Ori-ce inserate,

se platește pe serie său linia, cu litere merunge garmondu, la primă publicare căte 7 cr., la a două și a treia căte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurul publicu.

Prenumeratiile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiiile postei statului, addressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriul” in Sibiu.

Congresulu mitropoliei gr.-resaritene romanesci.

(Urmare si fine.)

„P. Lloyd inchiaie filipică sa cu următoiele inculpari:

In sensulu legei si proprie in alu „statutului organicu“ (?) tōte afacerile oficiali, adeca corespondiente cu ministeriul cultelor si alu instrucțiunile publice, precum si cu alte organe administrative ale statului trebuie se se pōrte in limb'a magiara a statului; dara tōte acestea cadu mai multu asupr'a archiepiscopului mitropolitu si in parte asupr'a secretariului consistoriale, din cauza că afara de referentele in afaceri scolastice, ceilalți patru asessori salarisiati nu cunoscă de locu limb'a statului, prin urmare nici nu potu se'si pōrte oficiulu in acea limba.

In acēsta necunoscere a limbei statului „Pester Lloyd“ afia unu reu fatale (?) pentru ori-care cetațienu alu statului ungurescu, mai virtosu inse pentru aceia, cari sciu că ei au existenti'a loru si a familiilor dela statu sau immediatu prin salariu, sau prin subventiuni, precum sunt asecurati si acei reverendi domni asessori consistoriali. (Vede ori-cine că acī este amerintiare pe fația cu taiarea subventiunei statului, daca asessorii consistoriali nu voru invetiā perfectu unguresce si daca nu voru lucră totu in acea limba. Au ajunsu departe! Red.)

Acī „P. Ll.“ se preface că'i vine a se miră, cum de tocma acei asessori consistoriali se spariia de limb'a magiara, si invetiarea ei li se pare a fi celu mai mare pericolu pentru nationalitatea si confesiunea loru, pentru desvoltarea spirituale si inaintarea in cultura, de aceea si simtu cea mai mare antipathia pentru acea limba, si apoi totusi se vaiera necurmatu, că ómenii loru nu sunt considerati la aplicarea in functiunile statului.

Aci apoi „P. Ll.“ se demitte pāna a lovi in §§-ii 258—260—266 ai codicelui penale, unde dice, că daca asessorii isi tinu asia susu nasulu, caus'a este, că ei cu positiunea loru si-aru fi deschis si alte isvōre de venituri laterali, pe care le sciu trage din functiuni si pe din afara, de acelea, de si sunt cu functiunea necompatibili. Acī apoi se provoca la acei ce cunoscu de aprōpe (genau kennen), cum decurgu lucrurile la forurile matrimoniali, la scaunulu protopopescu, că foru de instant'a I, la consistoriulu diecesanu că instant'a II si la consistoriulu metropolitanu la forulu III apelativu, adeca la instant'a suprema.

Candu s'ar serie asia ceva despre corporatiuni si functionari civili sau militari in diarie publice, aceia aru cere ei insii indata investigatiunea disciplinaria asupr'a si.

„P. Ll.“ inchiaie filipică sa cu reflecțiuni asupr'a lucrariloru congresului din urma, dicūndu, că defectele organismului actuale alu bisericei gr. or. romane se cunoscu si din decursulu lucrariloru aceluiasi, despre care dice, că materialulu de discussiune si deliberare preparatu pentru acela de cātra consistorie, in cele mai multe casuri nu a fostu de nici-o tréba, nu s'a potutu folosi (unbrauchbar) si in cele mai multe casuri au trebuitu se se dea indereptu spre a se prelucrā, de si respectivele organe eclesiastice au avutu unu anu intregu timpu datu loru pe de asupra, că se prepare tōte causele si proiectele, adeca anulu trecutu, din

după un folos, sau să fugă de o daună mai rapede de cum veniu eu, după que audiu aquelle vorbe,

Din scaunul meu de fericire, avēnd incredere in vorba ta de homenă, que te honora și pe tine și pe ēi quari au audit'o.

După que 'mi vorbi aşa, își întōrse, lacrimānd, ochii stralucitori, și cu asta mě făcū să viu și mai rapide;

Si veniup la tine, precum voi ea; te luaiu de din ainté fierei quare'ti impiedică suirea pe muntele frumos.

Que e dar asta? De que stai iar din calle? De que aduni atāta frică în inima ta? De que n'ai inimetiře și cutezare,

Quānd trei femei binecuvantate⁹⁾) au grija de tine la curtea din cer, și vorbele melle îți promit atāt bine?

Precum floricelele, plecate se închină de recōrea noptii, se ridică și se deschid pe trunchiulețul lor indata que sórele le albesce,

Așa deveniup eu din vērtutea mea stătută; și inima'mi se coprinse d'o inimetiře atāt de mare, quē incepuia că un hom decis:

O īduratore e aqueea quare'mi veni în ajutor, și curtenos esci tu quare te supusseși indata la adveratele vorbe que'ti disse!

Cu alle talie mi'ai īmlut inima de atāta multă dorință, quāt viu cu tine, quē am revenit la primul meu cuget.

Aidem dar, quē o singură voință este acum în noi amēndoi. Tu esci căllēdua mea, domnul și învēțatorul meu. Aşa'i dissei și după que se mișcă

Intraiu pe calea profundă și sēlbatica.

(Va urmā.)

causa că mitropolitul convocase ce e dreptu congresulu in acelu anu, adeca la trei ani, dara după ce vediu că operatele destinate a se dā in desbaterea aceluia sunt defectuoze, a fostu necessitatul a'u prorogā (amanā) pe unu anu intregu.

Că starea lucruriloru nu e descrisa cu colori prea negre, „P. Ll.“ voiesce a probă chiaru si cu desbaterile terbinti care au decursu in congresu, din cauza că operatele au fostu eronate, reu prepartate. „Luminatoriul“ inse in Nrii 85, 86 mai descopere si alte cause grave, pentru care congresulu din Octobre a. c. avu resultate asia puçine, de si tinerea lui a costat in diurne, bani de drumu si alte spese pāna la sum'a de 8600 fl. v. a. afara de mesele cotidiane date la mitropolit din venitulu seu. Diariele afia, că acelea spese in comparatiune cu resultatele si in consideratiunea multelor lipse ale clerului, aru fi cu totulu enorme. Nimeni nu va dice, că ar fi vreunu clerus romanescu ori-care si cu atātu mai puçinu celu din acēsta mitropolia, care se așa 8600 fl. buni numai de perduto; dara se nu uite nimeni dintre romani, că daca despotismulu costa milioane si sute de milioane aruncate in balta, apoi dieu nici libertatea religioasa, nici autonomia confessionale, nici biserici nationali nu se castiga, nu se conserva nici se apara numai cu coji de nuci si de alune, ci totu cu bani, cu mii, cu dieci de mii, cu alergaturi, cu sacrificie in bani, in poteri spirituali si fisice, in viētia chiaru. Scaparea bisericei gr. orientale din Transilvania de sub blastemulu Aprobatorului si Compilatorului, din robi'a superintendentalor calvinesci, au costat multe vietii de ómeni, sângere versat in torrenti intre anii 1704—1711, in an. 1784 si mai virtosu in 1848—9. Se intrebati chiaru pe calvini, odinioara tiranii cei mai cumpliti ai romaniloru, ce i-a costat pe ei scaparea de sub tirani'a iesuitica a unor generali că Basta, Carafa, Caprara, Rabutin etc., ce i-au costat chiaru si protestele loru din 1859—60 si ce'i costa astadi, candu totu ei sunt domni in tiéra, lupt'a intre sinesi, in congresele dela Dobritinu, pāna se succēda a se organiză conformu dorintei loru.

Intru altele, acelea denuntiari si revelatiuni publicate in „Pester Lloyd“, in „Pesti Hirlap“, in „Ellenor“ etc. dau si ele unu materialu pentru istoria eclesiastica contimpurana, alaturea cu totu ce s'a scrisu anume dela 1874 romanesc, in biografii, in critice, anticritice si duplicele acestora. Asia si nu altmentrea isi facu educatiunea loru tōte poporale si noi cu ele, intre certe, orbecari, schiopatari, castiguri si perderi. Inse: fericiti cei ce invētia din esperient'a altora = Felix quem faciunt aliena pericula cautum.

Inaltimea sa principale de Corona Rudolfu in Transilvania.

Este tocma unu anu de candu se latise scirea, că Archiducele Rudolfu va vénî in Transilvania la venatōre de fere selbatice si anume de ursi, si se numia candu „tiéra Hatiegului“, candu „tiéra Oltului“, candu Secuimea, unde are se mérga inaltul óspe. Se pare că atunci afara de alte pedece a lipsit si bun'a intelegera intre invitatorii ardeleni. Poporul asteptă pe archiduce cu doru, pentru că ómenii aflasera din betrani, că si imperatulu Josifu II venise totu că principe de corona de cāteva-ori in Transilvania si că apoi urma totudeauna ceva usiorare a poporului din partea imperatesei mamei sale.

Asta-data e decisu: Archiducele principe de corona a venit luni in 14 Nov. si trecūndu prin Clusiu si Tergulu-Muresiului, după unu dejunu de furculitia a trasu dreptu la orasielulu Gurghiu (ung. Görgény) intr'o resedentia, care acum este érasi a statului. Se luasera mesuri că Archiducele si archiduces'a se pōta caletorí incognito, ne intimpinati de nimeni in drumulu loru; dara nici auctoritatile publice nici poporulu n'au tñntu sama de acea dorintia, ci au esită pe la garele din Clusiu, din Ernotu, apoi in T.-Muresiului a fostu primire solemna, la care au participat din partea romanilor escel. sale dnii archiepiscopi si mitropoliti Ioanu Vancea, Mironu Romanulu cu cātiva protopopi si preoti. 12 sale si camere sunt preparate in Gurghiu pentru inaltii óspeti, dara mobiliarul intregu si chiaru aparatele de bucataria sunt trimise dela Vien'a inpreuna cu personalulu de servituu.

Archiducele Rudolfu este insočitul de archiducele Fridericu, de comitii Waldstein, Wilcek, Hoyos si Nostiz, toti austriaci, era dintr-o ardeleni deocamdata venise comitele Samuil Teleki, renuntu venatoriu de ursi. Se afia si in tñntul

Gurghiu romani venatori dintre cei mai curiosi, numai se'i chiame. Se dice că in acei munti s'au aratatu spre tñmna vreo 18 ursi, carii au facutu daune fōrte mari si mai in urma veniau in holdele de papusioiu pe la sate; acum inse spre érna au inceputu a se trage susu la munti, spre a'si prepară locuinta de érna. Din punctu-de vedere alu venatului este prea de regretat, că inaltii óspeti n'au venit in „tiéra ursilor“ cu 1 luna mai inainte, că se ésa mai bine decătu esise in Mar-mati'a. De altmentrea Inaltimea Sa c. et r. va avea ocasiune se cunoscă multe impregiurari ale Transilvaniei, a caror cunoscinta se fia de folosu pentru acēsta tiéra. Chiaru si monografi'a Gurghiului va interessá pe In. Sa, că-ci din aceea va afia de ex., că fortaréti'a de acolo fū edificata in secolul alu 16-lea de cātra principale tierii Joanu Sigismundu Zapolya in contra secuiloru după rebeliuni cumplite ale loru, ridicate asupr'a aristocratiei, era Gabriel Bethlen si Georgie Rakoczy o au fortificat si mai multu, totu de fric'a secuiloru. Regiunea fiindu un'a din cele mai frumose, aceea fu prefacuta in dominiu alu statului cu 14 sate de prin pregiuru iobagite. Acolo avura cātiva principi residenti'a loru de véra. Dara apoi in revolutiunea racotiana (curutii) generalulu imperatescu, comitele Rabutin, prefacu acea cetate in ruine, din cauza că curutii ocupandu-o, mai multu timpu au devastat in acolo tōte tñnturile de prin pregiuru pāna pe la S. Reginu. Mai tardi Gurghiul fu donat cu asia numita inscriptiune pe 100 de ani, familiei baroniloru Bornemisza (Nu bea vinu), acum inse érasi e dominiu alu statului.

Poporatiunea regatulu Galitiei.

Se dice, că Galiti'a in gradulu civilisatiunei in care se afia in timpulu de fața, ar semena multu cu o parte a Ungariei si pe a locurea cu Transilvania. Daca este numai atāta, apoi unde este acea mare cultura cu care se lauda polonii? Noi amu cutedia se sustinemu, că Transilvania stă ceva mai susu decătu Galiti'a. O impregiurare inse bate fōrte multu la ochi si merita se fia luata in cea mai de aprōpe consideratiune, adeca s'oprirea poporatiunei. Galiti'a are unu teritoriu de 1426 miluri patrate prin urmare numai cu vreo 450, adeca cu 1/3 parte mai multu decătu Transilvani'a luata fără cele patru comitate rupte din ea la 1861; Galiti'a inse are in proportiune cu teritoriul locuitorii multu mai numerosi decătu Transilvani'a, ceea ce este camu greu de espluat, că-ci feudalismulu in ambele tieri fusese totu asemenea de indracit, era jidovimea a devastat multu mai reu in Galiti'a decătu in Transilvani'a. Destulu inse că este asia, si cifrele ce urmădă ne spunu restulu.

Inainte cu 24 de ani, adeca la numerarea din 1857 Galiti'a avuse 4.597,470 suflete, din cari se veniau camu 3500 pe 1 mil. patratu. Din acea poporatiune 2.072,633 erau rom.-catholicii, adeca poloni si circa 114 mii germani, era 20.771 greco-catholicii, adeca după nationalitate ruteni, apoi 448,973 israeliti adeca jidovi, restulu pāna la sum'a intréga, alte amestecaturi. Asia era in 31 Oct. a. 1857.

Din conscriptiunea dela Januariu 1881 adeca după 24 de ani, s'au aflatu in Galiti'a: 5.945,507 locuitori, adeca aprōpe 6 milioane, prin urmare aprōpe cu 2/3 mai multi decătu in Transilvani'a in proportiune cu teritoriul. Este totuodata remarcabila crescere poporatiunei galitiane in acei 24 de ani cu 1 milionu 348,137, candu in acelasiu periodu in Transilvani'a abia a crescutu cu vreo 200 de mii. Daca nu ai avea cifrele oficiale de inaintea ochiloru, nu ai crede la nimeni că se pōte o diferența atātu de mare. Era prea bine sciutu, că poporatiunea Transilvaniei cresce prea incetu si causele inca ne sunt cunoscute la toti; cum se intempla inse, că mai pe aceeasi trépta a culturei poporatiunea Galitiei cresce in proportiune atātu de rapede? Nu cumva prin migratiuni? Se vedem.

Numeratur'a se facu estimu nu numai după confessiuni religiose, ci si după limbile materne. Cu limb'a materna s'au facutuabusuri nerusinate in Galiti'a, că si in Ungaria si Transilvania, dara fia, că-ci in fine decidu alte cifre autentice. Estimpu s'au aflatu 2.698,004 romano-catholicii, 2,516,542 gr.-catholicii, 685,942 israeliti, restulu armeni si cāte puçini de alte confessiuni. Dupa limba inse esira 3 milioane 53,634 poloni, 2 milioane 550,909 ruteni; 218,248 germani. Adeca ce facu gubernulu galitanu? Elu trecu in numerulu polonilor mai pe toti jidovii de preste 600 de mii, lasandu numai o minoritate din ei, că se tréca de

germani. Asia sciu si polonii se'si inmultiésca na-tionalitatea loru.

Cultur'a prin scóle stà in Galiti'a mai reu si decàtu la noi. Din poporatiunea tierei numai ceva preste 11% ale locuitorilor sciu citi si serie, 7½ procente sciu numai citi, 81½ n'au invetiatu nimicu, nici macaru a citi. Destula ne-sciintia barbara, destula intunecime, mai cá si in Russi'a, de si Galiti'a se afla de 110 ani sub domni'a austriaca; acolo inse cá si aici, aristocrati'a cea numerósa nu suferise cu nici-unu pretiu in-fini-tarea de scóle pentru poporatiunea rurale, si chiar pe la orasie au fostu pàna acum prea puçine scóle. Nici clerurile n'au prea aflatu de lipsa cá se se deschida scóle. Rabinii cei bigoti ai jidovilor inca n'au suferitul alte scóle, decàtu numai elemen-tarie, pre cătu le a convenit u cǎ jidovimea se pótă citi rogatiuni si ritualie talmudice, apoi ceva puçinu serie si cele patru operatiuni.

Din strainatate.

Avemu cátèva sciri de valóre istorica.

— In Germani'a. Alegerile parlamente-rie dupa agitatiuni generali si indelungate au esitu in contra politicei interne a principelui Bismark cá mare cancelariu in cătu elu éra a decisu a se retrage. In fine germanii cu tota flegm'a loru, s'au si saturatu a face tóte pe voi'a omului de feru. Bismark ajunse prin alegerile acestea in o situatiune atàtu de fatala, in cătu elu nu póté formá nicidecum majoritate, daca nu se va impacá cu catholicii, pe cari'i persecutase pe móerte in acesti 10 ani din urma destituindu si exilându episcopi si archiepiscopi catholicii cu 100 representanti alesi in parlamentu. Membrii sunt 400 cu totii, dara cei 300 sunt desbinati in 9 (noue) partide incepndu dela conservativii aristocra-ti fórti ruginiti, treptat pàna la socialisti, inca si comunisti. Asia dara dicece partide, intre cari cea ministeriale face o figura fórti trista.

In Franci'a. Pre candu caderea lui Bis-mark amerintia in Germani'a cu crisa grea, in Franci'a, ministeriulu ísi dete dimisiunea de buna voia, dupace ísi aparà politic'a sa trei dile in camera cu multu curagiu si logica. Dn. Grevy presedintele republicei insarcinase pe Leon Gambetta cu compunerea unui ministeriu nou, acea ce se si intemplà, dara pàna in acestea momente avemu aici numai scirea, cá Gambetta tñne mi-nisteriulu de externe si presidiul in consiliu; list'a intréga oficiale se astepta in totu momentulu.

De candu armat'a francesa ocupà in Tunis cetatea sacra Cairuan, in care intrarea ghiauri-loru erá interdisa sub pedéps'a mortiei, si decandu nu mai vinu sciri triste dela armata, spiritele s'au linistit; numai communistii mai facu spectacole mari, in cătu uneori ti se pare cǎ toti au scapatu din casele de alienati.

In Irlandi'a totu cǎ inainte, nici urma de impacare. Malcontentii unde numai potu, omóra proprietari, arendatori, politiani si spioni de ai gubernului. Dara ministrul Gladstone totu crede, cǎ pe lângă concesiunile de deunadi facute iran-diloru in cele din urma ei se voru linisti. Cre-dintia desiérta.

In Serbi'a. Gubernulu o pati cu mitropolitul Michailu. Las' cǎ poporulu a inceputu se strige, cǎ gubernulu serbescu a destituitu si trimis pe mitropolit la monastire numai cǎ se faca pe placulu ungurilor, cari nu'l potu suferi din causa cǎ se avea bine cu muscalii, dara apoi chiaru episcopii se'i sufraganii au vediutu marele pericolu pentru persón'a loru, cǎ-ci mane poimane unu altu ministru are se'i destitue pe ei. In cătu pentru taxe, insusi ministrul a recunoscutu cǎ acelea sunt prea exagerate, cǎ-ci pàna si hirotoni'a preotilor este taxata; adeca: simonia nerusinata din partea camerei legislative (scupcina). Ei inse dicu, cǎ si episcopii iau grosu, facu simonia. De aici inse nu urmédia cǎ se jafuiésca si statulu, ci numai cǎ se infrene pe episcopi dela simonia.

Din Bosni'a sunt sciri urite. Bosniacii au inceputu se alerge la Londr'a si Petersburg contra Austriei. Diariile publica vreo doue memoriale, dintre care pe unulu ilu reproducem u aci dupa cum e tradusu in „Timpulu“.

Se telegrafiadu din Vien'a cu data de 26 Octobre:

Capulu „insurectiei bosniace“ au trimis u Gladstone unu protestu, datatu din taber'a dela Gacko 20 Oct. si proveditu cu multe semnaturi. In acestu protestu se dice:

„Subsemnatii capi ai insurectiei din Bosni'a si Hertegovin'a cunoscemu marea simpatie, ce aveti

pentru sórt'a natiunei serbe. Ne adressamu la d-v. rugandu-ve se luati cunoscintia de acésta adresa, ce contine espunerea exacta a situatiunei, in care se afla nenorocita nostra patrie. Austro-Ungari'a a ocupatu tiér'a acum trei ani pe bas'a tractatului din Berlin. Am speratu, cǎ acésta mare potere s'a angajatu totuodata se restabilésca ordinea si se introduca reforme administrative si agrarie. In ajunulu ocuparei gubernulu a promisu cǎ va inplini acea obligatiune. Au trecutu trei ani si acea obligatiune a remasu ne luata in séma. Suntemu tractati cǎ o natiune subjugata, cǎ si cum mandatulu de ocupare nu s'ar fi incredintiatu print'unu tractatu internationalu unei poteri civilisate. Ne merge mai reu cǎ inainte, cu tóte sfintele promisiuni cǎ se va restabili ordinea. Inpositele sunt mai grele, administrative si defectuosa, arbitrarulu domnesce pretutindeni. Natiunea serba e perse-cutata, demnitatea nostra nationala e calcata in piciore, scólele si bisericile nostra sunt amenintiate, inchisorile sunt mai pline cǎ nici-odata; domnesce o miserie generala. Plangerile nostra au remasu fara efectu. Ne-a mai remasu numai o cale, resistentia armata. Subsemnatii, fara deosebire de religiune, au recursu la acestu ultimu mijlocu, dupa ce nu mai speram se ajungemu vreodata la o ameliore a conditiilor morale si materiale ale rassei nostra prin gubernu. Ne-am decisu, nu numai se protestam, ci se luptam cu arm'a contra administratiunei ce ne apasa. Aducendu la cunoștința d-v. acéste fapte si plangeri, sperandu in sentimentulu d-v. de dreptate, suntemu convinsi, cǎ nu apelam in desiertu.“

Sciri diverse.

— (Necrologu.) Ioanu Glicze, notariu in Vadu si Josifu Glicze, economu in Ortiteagu, cǎ fi, cu ânima doiósa aduce la cunoștința, cumcă celu mai bunu parinte

Florianu Glicze,

preotu rom. gr.-orientalul in Ortiteagu si asessoru la scaunulu protopresbiteralu alu Pestesilui, in anulu 63 alu vietiei si 35 alu preotiei, dupa primirea SS. Taine, la 30 Octobre (11 Novembre) in urmarea unui morbu indelungatu, a adormit u Domnulu.

Remasitiele lui pamentesci, dupa ritulu bisericei resaritene, s'au asiediatu spre repausu Domineca in 1/13 Novembre d. m. la 2 óre, dela cas'a parochiala din Ortiteagu, in cimiteriulu bisericei orientale din locu.

Ortiteagu, 30 Octubre (11 Nov.) 1881.

Fia-i tierin'a usiòra !

— (Vien'a, in 11 Novembre 1881.) Societatea academica „Romani'a-Juna“ de aici, in siedinti'a sa din 5 Novembre a. c. s'a constituitu de nou, alegéndu-si comitetulu pe anulu administrativu 1881/2 in urmatioriulu chipu: Presidentu: Drd. med. Constantin Popasu, vicepresidentu: stud. techn. Emilianu Popoviciu, secreràri: stud. med. Juliu T. Mera si stud. techn. Eugenu Zotta, cassariu: stud. jur. Cyrilu Vulcanu, controlorul: stud. med. G. F. Braescu, bibliotecariu: stud. jur. Stefanu Petroviciu, economu: stud. silv. Alexandru Popu.

In comissia literara s'au alesu urmatorii: stud. med. E. Codru Dragusianulu, stud. filos. J. S. Paulu, stud. filos. J. C. Pantu, stud. jur. Dumitru S. Stefanu si stud. techn. Jul. Moisilu; era in comisiunea revedatoare: stud. techn. Dumitru Brateanu, stud. filos. Dionisius Fagarasianu, stud. filos. Solomonu Halitia.

C. Popasu,

Juliu T. Mera,

presied.

secretariu.

— (Jidovimea in Secuime.) Unu popu ungurescu se plange amaru in diariulu ministeriale „M. Polgár“ din Clusiu, cǎ in finuturile secuiesci intru atàta s'au inmultit u jidovii, in cătu mai tóte cărciumele si alte obiecte de arenda se afla in mânilorloru si cu ei mai nimeni nu e in stare se tñna concurrentia. Din acésta cau multime de secui ajungu fugari pe pamant.

In Secuime dreptulu cărciumaritului este camu de regula alu comunelor. Acelu dreptu (monopolu) se dà in arenda cu licitatiiune pe la anulu nou; jidovii inse se ducu pe acolo inca de pre acum cu dróia. Toti se cunoscu intre sine, isi impartu comunele dupa unu planu secretu. La dio'a pusa ti s'ar parea cǎ se cérta ei unii cu altii si cǎ urca arend'a. O facu si acésta, inse numai candu cutézia se licitedie si vreunu crestinu; dara mai totudeuna sunt ei invingatori. Condițiile sunt aspre; vinarsulu (rachiulu) trebuie se fia de 16 probe, asia sta in contractu, mai apoi in realitate este numai de 13. Din acea diferența resulta castigu enormu. Apoi jidovii creditédia inadinsu orbesce, inse numai pe satenii cu mosii; la sarantoci nu dau pe creditu, decàtu numai pàna la 1 fl. Mai tardiu urmédia executiunile una dupa alta, si in cátiva ani comun'a

este ruinata prin sinesi insasi, nu prin jidovu, cǎ-ci jidovulu nu duce pe secui cu forti'a la bute, ei se ducu se bea, cǎ se intre si bani multi din arenda in lad'a satului. Pop'a corespondente e desperat; róga pe frundia si pe érba, cǎ se impedece ruin'a poporului secuiescu, cu care facu ei atàta parada in Ungari'a si anume la B.-Pest'a. Apoi daca popii cu predicele, dascalii cu scólele, subprefectii si proprietarii de sange puru ungaro-secuiescu cu auctoritatea loru, nu potu sau nu voiescu a resiste la invasiunea jidovésca, cine altul se le ajute? Pop'a meu nu spune adeverulu intregu, nu cutézia; elu inse este unu secretu publicu, ilu scim'u cu totii.

— (Usurari in Clusiu.) Acelasii diariu „M. P.“ amerintia in Nr. din 12 Nov. cǎ va numi in publicu pe cátiva sugatori de sange din Clusiu, carii ruinédia pe toti cátii apuca in ghiarale loru. Intre alte maiestrii diavolesci ale acelora banditi este si aceea, cǎ punu ochii pe ómenii cei mai onesti si avuti, ii imbiie cu bani eftini, cǎ se faca cine scie ce specule pàna cei incurcă reu, apoi le punu tob'a.

Bibliografia.

— Psichologia empirica seu Scintia despre sufletul intre marginile observatiunei, de J. Popescu. Sibiu 1881. Tipografi'a lui S. Filtsch (W. Krafft). Pretiulu 2 fl.

Asupra acestui importante opu alu cunoscutului autoru, d-lu T. Maiorescu a publicat o critica fórt favorabila in Nr. 7 din 1 Oct. 1881 alu „Convorbirilor literare“ din Jasi. Din parte-ne recomandam u tota caldur'a acésta carte a lui J. Popescu tuturor acelora, cari iubescu lectur'a seriósa si instructiva.

— Logica compusa de Josifu Fericeanu professoru la gimnasiulu romanu din Brasovu. Pretiulu 2 fl. v. a. Editur'a autorului. Brasovu, tipografi'a Löw, Gerula & Comp. 1881.

In Nr. 1292 din anulu acestu diariulu „Romani'a libera“ face acestei carti urmatórea critica scurta, dara nimeritor:

„Autorulu ne dovedesce cǎ au cetitu fórt multu pàna se compuna voluminosulu seu opu de 430 pagine. Vedem cǎ a consultat multe scrieri germane si ungurescu; ne pare reu inse, cǎ stilulu scrierii sale este unguro-germanu si prin urmare unu manualu care nu e bunu a fi nici citit, ne cum studiatu de elevi.

— Elemente de istoria naturala pentru scólele poporale de Dr. Daniil P. Barcianu. In 3 cursuri. Cursulu I cu numeróse ilustratiuni intercalate in textu. Sibiu, 1881. Tipariulu tipografiei archidiecesane. Cursulu II si III precum si o manducere pentru invetiatori, voru aparea in cursulu anului.

— Gramatic'a limbei romane intocmita pentru scólele secundare de Nicolau Piltia, profes. la gimnas. rom. gr. orient. din Brasovu. Editur'a tipografiei Alexi. Brasovu 1881.

— Limb'a romanésca (Gramatica). Manualu pentru scólele primarie de Ioanu Tuducescu, invetiatoru in Lipova. Edituina II reveduta si amplificata. Pretiulu unui exemplariu 30 cr. Aradu, 1881. Tipografi'a lui Leopold Réthy si fiu.

— G. G. Meitani. Studie asupra Constitutiunei romaniilor sau esplicarea pactului nostru fundamentalu din 1 Juliu 1866. Fascicul'a V. Bucuresci. Tipografi'a N. Miulescu calea Victoriei, 1881. Pretiulu unui exemplariu 5 lei. Pentru studentii dela scol'a de dreptu doui lei. Din acestu volumu se afla si in Sibiu mai multe exemplarie.

— Petra-Petrescu. Studiu din economia nationala. Despre banci, operatiunile loru, despre efecte si despre burse. Disertatiune presentata adunarei gener. a „Asociatiunei trans.“ tñnta la Sibiu in 27-29 Aug. 1881. Cu unu adaosu: „Dictionar de termini technici comerciali si exemple de calculatiuni“. Sibiu. Tipariulu tipografiei archidiecesane. 1881. Acésta brosura de 32 pag. 8 mare, se afla de vendiare la autoru cu pretiulu de 40 cr. exemplariu inclusiv portulu postalu.

Meritulu acestei publicatiuni a domnului Petra-Petrescu cassariu alu institutului de creditu si economii „Albina“ din Sibiu este, cǎ isi dà silintia a respondi si poporarisá notiunile elementare despre finti'a bancilor, despre operatiunile loru, despre efecte si despre burse si la publicul nostru provincialu, care se afla de departe de acele mari centre finanziarie si comerciale ale monarchiei. Pentru de a fi si mai bine intielesu, dlu autoru a avutu fericit'a idea se adaoge unu micu, dara suficientu vocabulariu alu terminilor technici comerciali si exemple de calculatiune.

Cu placere recomandam cumpararea si cetera acestei brosiure la toti aceia, cari se interessédia de afaceri finanziarie, cari din di in di isi intindu cerecurile loru totu mai multu si se desvóltă pe o scara totu mai intinsa, in aceeasi proporție cu desvoltarea comercialului si a industriei.

— La Alma se intituláda unu frumosu volumu de „Povesti noué pentru copii“, a caror autore este bine cunoscut'a scriitoré romana, dn'a Constantia de Dunca-Schiau, tiparite in Sibiu cu tipariulu tipografiei archidiecesane. Pretiulu unui exemplariu 50 cr. — 1 leu 30 bani.

In locu de ori-ce recomandare ne permittemu a pune subt ochii lectorilor nostri epistol'a de dedică-

tiune, pe care d-na autore o a pus in fruntea povestii loru sale, spre a servir de prefatia. Éta acea epistola :

Dómnei

Sofia N. Crezzulescu,
Ambasadrice romana la Roma.

Dómna mea!

Sunt cátiva ani de atunci. Fiică Dniei Vóstre, dominișo'r-a Anna, eră o dragalasia copila mica care iubea povescile.

DVóstra-sciindu bine ce elementu utilu de crescere este lectur'a la copii, cautiati carti de povesci romanesci, cu care se poteti adapá imaginatiunea insata de bunu si frumosu a inteligeantei copililor, se poteti intinde cerculu seu de idei si cunoscintie, se'i poteti formá ânim'a cu notiuni de morală si se'i deprindeti urechi'a cu o limba romanescă curata, eleganta si armonioasa.

M'ati intrebatu, Dómna mea, despre asemenea carti; eu nu cunooseam.

Am cercetatu atunci de amenuntulu, am luat cunoscintia de intrég'a literatura pentru junimea romana, nimicu potrivit nu am gasit.

Carti didactice am aflatu destule, nu inse si carti de petrecere, de acele carti ce, pe lângă multe alte folose, mai au si cualitatea eminenta de a desteptá in copilu gustulu de lectura.

De ací credu că si porneșce reulu bine constatatu, cumca din tóte natiunile civilisate, romanii citesc mai puçinu cartile loru.

Sperám inse că, cu timpulu, acestu golu, lasatu de pedagogii si literatii nostrii, se va împlea.

Dara totu prea micu inca este numerulu autorilor romani, carii consacra o pena experta cartiloru pentru copii, de si asemenea scrieri sunt de interesu nationalu.

Si cum se crescemu copilulu, de nu inchinandu-ne cu densulu in fiacare deminéta si citindu pentru densulu in fiacare séra?

Acum, candu am si eu o mica fetitia de educatu, acum érasi am cautatu carti romanesci de lectura pentru copii in conditiunile recerute de pedagogia moderna; dar si astazi nu multe am aflatu.

Pentru a face dilnicu o lectura placuta si utila micii Alm'a, a trebuitu se recurg la literaturi straine. Ací e mare abundantia.

Francesii, Englesii, Germanii au scrisu multu si bine pentru copiii loru.

Din toti scriitorii de carti de petrecere pentru copii, celu mai eminentu inse si celu mai respandit este danesulu Andersen.

Andersen a scrisu pentru cei mici, cugetandu la cei mari.

De acésta sunt povescile sale traduse in tóte limbile, trase in diverse si nenumerate editiuni si incanta copiii tuturor natiunilor de tóte treptele claselor sociale.

Cău ar fi de doritu se fia traduse si romanesc!

Unu momentu am voit u a intreprinde acésta lucrare.

Nu mi-a reusit. Spiritulu meu refusa cu obstinatie a urmá pasu dupa pasu, idea dupa idea, cuventu dupa cuventu unu spiritu strainu.

Calea deschisa de Andersen, asiu voi s'o percurgu.

In döue din povescile de ací — Flórea din Raiu — Privighítorea si Imperatulu — se voru aflá, pe ici pe colea, si cát o idea de a marelui povestitoriu modernu.

De am inse sperantia de successu, va decide viitorulu cartiei ce ve presintu, Dómna mea.

Fericita asiu fi de mi-asiu ajunge scopulu de asiu audí pe mamele romane dicindu că citesc cu multiu-mire acésta carte copiilorloru carii inca nu sciu cete.

Dorescu ceva mai multu. Dorescu că si copiii mai mari, fia in familia, fia in scóla, se afle placere cetindu povescile "La Alm'a".

Nu numai pentru Alm'a, ci pentru toti copiii romani am scrisu aceste povesci si dorescu a scrie multe altele.

Ori-care ar fi sórtea cartiei mele, Ve rogu, Dn'a mea, a o primi că unu omagiu de admiratiune din partea mea, pentru că ati fostu prim'a dama romana care a recunoscutu importanța povescilor copilarescii, necessitatea de carti romanesci de lectura pentru copii.

Primiti, Dómna mea, Ve rogu, si incredintarea că sentimentele ce Ve pastrediu remanu eterne.

Constantia de Dunca-Schiau.

— Din "Nou'a biblioteca romana", colectiune de novele si romanuri au aparutu pâna acum din Seria I döue brosiure, care cuprindu:

"Minunea sprâncenata". Novela de Henric Tschokke. "Petirea primejdiósa", novela de Ferdinand Stolle si incepertulu naratiunei poetice "Ciarda alba" in 5 canturi de Theocar Alexi.

Despre scopulu acestei "nou'e biblioteci romane" tipografi'a Alexi din Brasiovu publica urmatoriul prospectu:

Nou'a biblioteca romana este destinata a cultiva gustulu lecturiei in limb'a romana. Ea va fi deci intocmita astfelui, că se placa majoritatii cetitorilor si cetitorilor, publicandu la incepertu novele si romanuri alese si rezervandu'si a reproduce mai tardiu si treptat din scrierile clasice operile cele mai in renume.

Se voru preferá in totudeuna scrierile originale, Domnii autori romani sunt rogati a sprijini acésta intreprindere, cu contribuiri din operile loru, pentru cari se va dá o retributie, amesurat cu valórea loru si in marginile mijlocelor, ce ni se voru pune la dispozitie din partea on. publicu prin abonamentu la bibliotec'a nostra.

Cát 30 brosiuri voru formá o serie.

Fiacare brosiura se va platí cu 15 cri sau 40 bani la primirea ei. Brosiuri singulare nu se vendu. Primindu si platindu cineva un'a sau mai multe brosiuri, se obliga

tacitu de a primi si platí pâna la 30 adeca o serie intreaga.

Prim'a seria o incepem cu vreo döue istorioare mai mici, apoi va urmá unu romanu de Xavier de Montepin cu titlulu: "O actritia", dupa care se voru publica si scrieri originale.

Fiacare libriariu, comerciantu, agentu, colportoru, sau legatoriu de carti se va insarciná cu procurarea acestoru brosiuri.

Cine doresce a comandá dea dreptulu, binevoiesca a se addressá la Tipografi'a Alexi, Brasiovu.

— Avisu. Primele brosiuri au fostu destinate mai multu spre incercare, de aceea cuprindu istorioare mai mici, pentru că in casu de neincuragiare din partea m. o. publicu se fi potutu incetá publicatiunea, fara paguba pentru cetitorii.

In Nr. 3 vomu incepe o naratiune originala intitulata "Susu pe Tempa", si vomu sporii cu crescerea abonatorilor, cuprinsulu fiacare brosiuri.

Dupa incuragiarea ce primim din tóte partile, speram a indeplini spre multiumirea generala program'a nostra.

Tipografi'a Alexi.

— Onorabil'a redactiune a diariului "Familia", care este unic'a publicatiune beletristica regulata si bine-redigata, in timpulu din urma a revenit la practica idea de a publica diariulu numai odata pe septembra si adeca dominec'a, ceea ce dupa noi este o schimbare in bine, atât pentru publicu cătu si pentru colaboratorii acelui diariu.

Apropiandu-se lungile nopti de iérna, ne permitem a atrage atentiunea cetitorilor nostrii asupra acelei reviste si a le-o recomandá din nou, pentru că numai prin unu seriosu sprijinu din partea publicului se poate sustiné si desvoltá o publicatiune costatore, precum este "Familia".

Nr. 77 alu "Familiei" este de cuprinsulu urmatoriu: Franciscu Liszt cu portretu. — Dupa döuedieci si cinci de ani, novela de Jos. Vulcanu. — Asteptarea, poesie de M. Pompiliu. Suvéniri si notitie de caletorie (in Transilvan'a, România si Dobrogea) de Dr. A. P. Alexi. — Amiciloru, poesie dupa Anast. Grün de P. Pop. — Pamantul nostru (Purcederea, desvoltarea si apunerea lui) de G. Pooreanu. — Esercitie corporale de P. M. R. — Despre femei. — Salonu si o multime de sciri si notitie din lumea larga.

Conspectul premiatilor la espositiunea romana in Sibiu 1881.

(Urmar.)

Premiul clasea III.

a) diploma de recunoscintia.

1. Acilenescu Maria Petru, straiu, Galesiu.
2. Acilenescu Maria, tiolisoru, Galesiu.
3. Albonu Ana, covore, Velcheriu.
4. Albuletiu Maria, materie de haine si pansaturi, Cernat.
5. Th Alexi, Tipografia, tiparituri, Brasiovu.
6. Andreica Michailu, propriet. anticitati, Campeni.
7. Avrigeanu Joanu, cisme, Sibiu.
8. Bancianu P. Constantia, stergare, Turchesiu.
9. Barcianu P. Constantia, dulcetia, Resinari.
10. Barcianu P. Elena, punga, M. Osiorheiu.
11. Barboloviciu Maria, diferite obj. din ind. casei, Simleulu Silv.
12. Bartolomeiu Emilia, perina de canapea, Caransebesiu.
13. Barbusiu E., diverse lucruri de mana, Lipov'a.
14. Barbusiu Silvia, diverse lucruri de mana, Lipov'a.
15. Bazarea Nicolae, pei de berbeci, Turchesiu.
16. Basaraba Vasile, ape minerale, Romosu.
17. Benedicti Eugenia, lucru de mana, Robesci.
18. Bighianu Jacobu, pantofariu, Naseudu.
19. Birescu Maria, cilim, Timisióra.
20. Bloanea Alem. Floarea, Resinari.
21. Bobesiu Paraschiva, masarititia, Boitia.
22. Bogdanu Augustinu, Tempahaza.
23. Bendea Nicolae, pantofariu, Sibiu.
24. Borgia D. Maria, dif. obj. din ind. de casa, Salisce.
25. Bordea Simionu, butoiesiu, Beica rom.
26. Bososianu Maria, covoru, Mosna.
27. Brebanu Atanasia, dif. obj.
28. Bratilescu Ana, camesi, Boitia.
29. Brote Susana, dif. obj., Resinari.
30. Brana Joanu, masina de semenatu cucurzu, Mohu.
31. Buciu Teodoru, corfe, Ercavasiu.
32. Bucia Lucretia, materie de haine, Luna.
33. Bucia George, preotu, grâu.
34. Bugner Maria, tapetu, Blasius.
35. Butu Radu Maria, postavu, Satulungu.
36. Butnaru Maria I., straiu targatu, Brasiovu.
37. Buzanu Josifu, sumanu, Chiciudu.
38. Caciula Pascu Al. Elena, postavu, Turchesiu.
39. Candea Bucuru Sora, diferite pansarii, Sibiu.
40. Cergedi Vilma, (pict. M. Popu), Brasiovu.
41. Cergedi Ana, lucruri de mana, Osiorheiu.
42. Ciocriga Moise, cismariu, Sibiu.
43. Cioranu Stana, dif. obj. din ind. casei, Resinari.
44. Cioranu C. Paraschiva, diferite lucruri, Resinari.
45. Cioranu Elefteria, diferite lucruri, Resinari.
46. Ciugudeanu Maria, diferite lucruri, Poiana.
47. Ciuhandu Petru, sumanu, Bosia.
48. Ciura Francisca, patrafiru, Abrudu.
49. Ciurea Ana, diferite lucruri, Mociulu inf.
50. Ciurea Silvia, cuseturi, Fundata.
51. Cloaje Jordanu Joana, desagi, Boitia.
52. Cocoiu Joanu, croitoriu, Clusiu.
53. Comanicu Popa, sierpariu, Dobrá.
54. Cornea Dumitru, diferite lucruri, Capalna infer.
55. Costea Alexandru, cojocariu, Sibesi.
56. Costea Daniilu, lana, Paclisia.
57. Costea Jachu, cismariu, Sighisióra.
58. Costinu Maria V., dif. lucruri, Galesiu.
59. Cuntianu Maria, covoru, Sibiu.
60. Cuteanu Veronica, covore, Sacadate.
61. Danu Florentina, covoru, Borgo-suseni.
62. Danila N. Rafira, diferite lucruri, Mohu.
63. Danila George, metasa, Racovita.
64. Dancasiu Al. Sora, diferite lucruri, Resinari.
65. Dancasiu Maria, siurtie, Resinari.
66. Dancasiu Maria, covoru, Hamba.
67. Decei Amalia, covoru, Hamba.
68. Diamandi M. Maria, Brasiovu.
69. Dicu Nicolae, papucariu, S. Sebesiu.
70. Dorca Joanu, céra, Satulungu.
71. Dobrota Eva, dif. lucruri.
72. Dusioiu Agnes J. n. Manole, fatia de perina, Brasiovu.
73. Dragomiru P. Maria, dif. lucruri, Mohu.
74. Drocu Nicolae, luminari, Resinari.
75. Ducescianu Joanu, corfe, Odovsii.
76. Fagarasianu George,

- cojocariu, Naseudu.
77. Fagarasiu Joanu, cojocariu, Lipov'a.
78. Filepu George, vinuri, Tusnadu.
79. Filepu Alexandru, vinuri, Abrudu.
80. Florianu Ana, diferite lucruri, Racovita.
81. Fometescu Michaiu, cojocariu, Oravita.
82. Fulea Joanu, spirituose, Ludosiu.
83. Goga Aurelia, diferite lucruri, Resinari.
84. Gyenge Marita, covoru, Sacelu (Marmatia).
85. Grideanu P. Maria, perina de canapea, M. Osiorheiu.
86. Haleru Dumitru, cojocariu, Rôsnovu.
87. Halitia Iliana, caintie, Sangiorsu.
88. Hambasianu Petru Sora, diferite lucruri, Resinari.
89. Hanzu Joana, pansarii, Cacova.
90. Hasfalianu Nicolae, secure, Bistritia.
91. Hentesiu Ana, fetie de perini, Ocna.
92. Hoadrea P. Dobra, miere si céra, Resinari.
93. Hodoru Cornelia, pansarii, Strimtura (Marmatia).
94. Horsia Ana, brodarii, Sighisióra.
95. Indre Alexandru, pantofariu, Beiusu.
96. Josofu D. Maria, diferite lucruri, Tilisca.
97. Joandrea Maria Nic, costumu femeiescu, Sibiu.
98. Juba Joachimu, pantofariu, Resitia.
99. Juga C. Virginia, cuseturi diverse Bras.
100. Istrate Elisabeta, culme, Boitia.
101. Istrate Elena, diferite lucruri, Boitia.
102. Lapedatu Maria, covoru, Topârcea.
103. Lungu Stana Maniu, diferite lucruri, Resinari.
104. Macelariu Ana, diferite lucruri, Miercurea.
105. Manu Ernestina, pansarie, Desiu.
106. Manole Paraschiva, postavu, Satulungu.
107. Manu Victoru, grâu, Baia Mare.
108. Manoilu Joanu, rachiu de prune, Fofeldea.
109. Mazzuchi Augustu, planuri, Blasius.
110. Marinca Julianu, covore, Miresiu.
111. Marica Elisabeta, covore, Sangiorsu.
112. Marica Elisabeta, covore, Sibiu.
113. Maximu Dumitru, cismariu, Timisióra.
114. Mera George pantofariu, Sibiu.
115. Miclausiu N. Maria, pansarii, Tilisca.
116. Mihali Dumitru, cojocariu, Beiusu.
117. Miclea George, scaun, Balugani.
118. Michaiu Joanu, pantofariu, Sibiu.
119. Mihaly Maria, covoru, M. Sigetu.
120. Mihailoviciu Albertu, vinuri, Siria.
121. Milea Stefanu, céra, Tilisca.
122. Mircu Julia, covoru, Lipov'a.
123. Misiciu Petronela, ieóna de margele, Arad.
124. Mitrea C. Sora, pansaturi, Resinari.
125. Moga Stefanu, pesmetiu, Sebesiu.
126. Moldovanu J. Maria, bine, Cernatu.
127. Morariu George, olariu, Beiusu.
128. Morariu Joanu, pictor, Salisce.
129. Munteanu J. Maria, preotesa, diferite lucruri, Gura-riului.
130. Muresianu Grigore, cismariu, Alb'a-Juli'a.
131. Neagoe Veturia, dantele, Brasiovu.
132. Nedela Maria, diferite obiecte, Dobârca.
133. Nemesiu Alexandru, pantofariu, Clusiu.
134. Oncescu J. Florica, diferite lucruri, Rehau.
135. Onceiul Ana J., Fundata.
136. Oncioiu Ana, invelitoare, Fundata.
137. Oprisiu Dumitru, plapoma, Brasiovu.
138. Oprisiu Nicolae, grâu, Siura-mare.
139. Palade Florica, cantecul gintei latine brodatu.
140. Pandrea Paulina, modeluri de cusutu, Fagarasiu.
141. Papu Teresia, diferite lucruri, Sioncuta-mare.
142. Papu Joanu, sumanu, Buntesci.
143. Parcalabu Grigorie, cornetiu, Bistritia.
144. Paticin Joanu, pantofariu, Lipov'a.
145. Persioi Floarea, covoru, Rôsnovu.
146. Persinariu Eugenia, camesi, Brasiovu.
147. Petranu Toni, discuri, Clusiu.
148. Popu Emilia, plapona, Gilau.
149. Popu Veronica, masarititia, Tresnea.
150. Popu de Bota Maria, covoru, Bistritia.
151. Poiana A. Dumitru, postavu, Galesiu.
152. Petrisorul J., chimiru de pele, Brasiovu.
153. Popasu Elena, perina, Brasiovu.
154. Popu Eleonora, covoru, Naseudu.
155. Popu Maria, camesie, Beiusu.
156. Pooreanu Dimitrie, costum, Oravita.
157. Popoviciu Emilia Eufr., pansarie, Tintiari.